

A MUNKA

XVI. évfolyam. 1. szám.

Ára 10 fillér

Salgótarján, 1938 január hó 1

ÚJ ESZTENDŐRE.

Fontosabb mint gondoljuk, az a jelenség városunkban, hogy a telekészség egyre növekedőben van. Hogy a lakás inség mindegyre komolyabb gondolatként nehezedik városunk polgárságára.

Mert ezzel nemcsak azt mutatják, hogy városunk fejlődőben van, hanem azt is, hogy itt is van egy város, amelynek van vonzóereje a környékre s bevonni tudja a jobb megélhetésre vágyakozókat a magá falai közé. Hanem ezt — legalább pillanatnyilag — nyújtani is tudja és meg- és felerősíteni is képes polgárainak józanul élő részét.

Ez az, ami ma a legnagyobb magyar probléma, amellyel átlépjük az esztendő változásának küszöbét.

Ha már hosszú évek hiábavaló reménykedése az iránt, hogy vissza jő ami elveszett, hogy az elszakított országrészek s velük az elpusztulásra ítélt testvéreink mind visszakapcsolódnak hozzánk — ha ezek a remények az egymást felváltó trianoni évek alatt mind köd- de is foszlottak és csalóka delibábos ábrándnak bizonyultak is, nem maradt más hátra, mint a mi maradék népünket minden rétegében és társadalmi osztályában úgy felerősíteni, hogy az újabb magyar ezredév felé vezető eme halálszorosban minél állóképesebbé, mindent kibíróbbá váljék.

Annyi mindenféle reménycsilag ragyogott felénk a külföldi országok egy-egy nagy nevének felénk küldött kijelentése és ígérete nyomán. S mi annyi ígérettel idéztük és idéztük ma is szavait, hogy közben alig is vesszük észre, hogy ezek mind csak olyan papírpénznek bizonyultak, amiknek sehol sincsen aranyfedezetük és valóra váltásukig még kitudja hány esztendőt kell kibőjtölnünk keserves sorsunkban.

Erre sajnos — rá kell eszmélnünk és arra is, hogy minélünk első sorban nem a külföldi tényezők és hatalmasságokban kell biznunk — hanem saját magunknak kell a sorsunk irányítását a kezünkbe vennünk.

Ennek pedig a legelső tennivalója: népünk megerősítése... Nemcsak egyes rétegeké, nemcsak egyes osztályoké, vagy egyéneké, hanem az egész nemzeté. A bányák, gyárak, mezőgazdaság keretében a magyar energiát értékesítő tényezők a magyar jövő oltárán hozzák meg a maguk áldozatát akkor, amikor olyan viszonyok közé hozzák a munkás regimentet, s olyan körülmények közé segítik eljutni, hogy valósággal és fizikailag is gyökeret verhetnek az ősi magyar talajba.

Ennek a meglátása villant át a magyarok Kormányzójának a lelén is, aki legutóbbi megnyilatkozásaiban erre a körülményre is ráirányította a vezetésére bizott nemzet figyelmét.

Mert még mindig nem tudjuk s

Ünnepköz és b. u. é. k.

Ki nem ismerné az ünnepek utáni hangulatot? A karácsonyán majdnem csontig égtek a gyertyák, ujjakat kellene helyükre tenni, de nincs már kedvünk hozzá, pedig Szilveszter estéjén még egyszer fel kell ragyognia teljes fényében a karácsonyának. Teljes fényében? A szilvesztereket már leesegettük róla, csak az üres ezüstpapír fityeg bánatosan az ágakon, amelyek veszedelmes gyorsasággal hullatják tüiket a szőnyegre. Az ünnep utáni karácsonya mélan jellemző lelkiállapotunkat. Nem mondom, hogy ez a lelkiállapot különösebben fájdalmas volna, sőt, ha kissé őszinték vagyunk önmagunkkal szemben, be kell vallanunk, hogy szinte jól esett visszatérni a mindennapi kerékvágásba, a munkához. Az ünnep, még ha kétnapos is, csak pillanatnyi fellelegzés a hétköznapiok kifulladásztó iramában: megpihenésnek sok, pihenésnek kevés; kikapcsolódásnak sok, szabadságnak kevés — ezt érezzük valamennyien és ettől van az a bizonyos ünnep utáni hangulat, amelyet annyira ismerünk.

Igen, olyanok vagyunk, mint a karácsonya. Az ünnep meghitt fényéből, melegéből még lobog bennünk valami, de ez már csak olyan, mint a leégett gyertyák fáradt lángja, — Szilveszterre, új esztendőre bizony új ünnep gyertyáit kell gyújtogatnunk a lelkünk mélyén. A karácsony gyermekie edességéből is már csak a külső csillogás szikrázik fel egy-egy pillanatra bennünk, a jóízű tartalom: az ünnep varázsa elfogyott belőle, nem úgy, mint a „beigli”, amely szívósan tuléli az ünnepeket és elkíséri életünket legalább

is Vízkeresztig. Így éli túl mindig a költészetet a próza. A karácsonyi álom fénye ellobban, melege kihül, csak a diós-mákospatkó örök és állandó. Csak a „beigli” az, ami nem mulik el soha, ami kitart mellettünk, ami mellett mi is kénytelenek vagyunk kitartani, ha már egyszer úgy rendelte a sors, ezzel szemben a „beigli” az is, ami átsegít bennünket ezen a fanyalgó, fáradt, hangulatfoszlott időközön ünnep és ünnep között, — a próza, amely ott él minden költészet alján, de egyáltalán becsesebbé is teszi számunkra a költészetet.

És ha ez a kis ünneputáni bölcselkedés meglehetősen fanyarul hangzik, annak, csak az az oka, hogy mindnyájan jobban szeretnők, ha karácsonyunkból több maradna a fényből, melegségből, gyermeki varázsból és kevesebb a dióval és mákkal töltött prózából, de közben jól tudjuk, hogy mégis úgy van rendjén az életben, ahogy van: a karácsonya gyertyái azért oly szépek, mert hamar ellobbannak, a „beigli” pedig azért „beigli”, hogy kitartson hétköznapiaink során is.

Ebben a kedvesített hangulatban jut eszembe, hogy szinte órák múlva neki kell látnom, egy társadalmi kötelezettségnek, az újévi jókívánságok megírásának, amely nálunk röviden így hangzik: b. u. é. k. — Tulajdonképpen nem tudom, mikor hangzik el érdekeltenebbül ez a b. u. é. k., ha írott, esetleg nyomtatott betűkkel névjegyen küldjük szét, vagy ha így újév táján ismerőseinkkel, barátainkkal találkozáskor, teljes terjedelmében ki-mondjuk: boldog újévet! Annyi bizonyos:

még csak jóslásokba sem bocsátkozhatunk abban a tekintetben, hogy mikor telik be a keserű pohár, amit változatlanul vesz át az egyik esztendő a másiktól és nyújt felénk magyarok felé — ez esztendő fordulásakor is.

Sőt mintha mindegyre sürűbb fellegek tornyosulnának egünkre. Mindegyre bizonyosabbá válik, hogy a józan észnek nincs elég ereje ahhoz, hogy kard helyett tudjon országproblémákat megoldani. S ha ez így van, akkor a magyar öserő kiapadhatatlanságát minden áron és minden módon biztosítani kell, sőt minden más bennünket körülvevő nemzeté fölé kell lendíteni azt.

Következzék be az új esztendőben bármi, — újabb próbák, néma keresztthordozások, erőnkön felülvaló kálváriák, vagy világkatasztrófák — a mi nemzetünknek nem szabad a mostaninál mélyebbre zuhannia, de mindeképpen sorsa enyhülését kell kivívnia. Nemcsak a maga, de — és első sorban azoknak az elszakított testvéreknek a számára, akiknek jajkiáltása és segélykérése előtt, amely immár 2 évtizedes sirjuktól, amelybe elevenen eltemetődtek, még mindig csak a fülünk van nyitva, ha ugyan kinyitjuk itt-ott, de segélyt adó testvérkezünk még mindig nem mozdult meg.

Ne várjuk meg még az utolsó elszakított magyar is belevesz a trianoni néptemetőbe. Ne nézzük összetett kezekkel halálos fül-doklásukat az idegen és könyörtelen néptengerek hullámveréseiben. S ha ma még gyenge is a

sajkánk, amellyel bevezethetnénk a hullámok közé megmentésükre, gyűjtsük az erőt és adjunk módot erre népünk minden rétege számára, hogy ha int a Gondviselés hívó szava, minden reményt valóra válthassunk.

Minden reményt amelyet belénk helyez a tőlünk elszakított

mindeképpen csak formáság az egész, miközben leírjuk, vagy kimondjuk, nem gondolunk, nem érzünk semmit, ami még a jobbik eset, mert van úgy is, hogy pontosan az ellenkezőjét kívánjuk az illetőnek.

Lehet, hogy gyerekes naivság ez tőlem, de nagyon sokszor, egyre többször kell arra gondolnom, hogy majdnem minden rossznak, ami a világon van, az az oka, hogy az emberek viszonyában a lényeg átalakult formává, helyesebben: a formából elpárolgott a lényeg. Így született meg azután a hazugság, vagy legalább is az őszinteség hiánya, mint társadalomfenntartó elem és ezzel meg is érkeztem oda ahová akartam: nem lehet ember és ember között igazi és festvéri jóviszony, ha csak üresen elkoppanó frázis: b. u. é. k. Belátom, nem volna különösebben kellemes, hogy az ember szívének minden hévét szétosztogassa kö-zömbös b. u. é. k.-ok formájában, de ez is lecsiszolódnék idővel: egyszerűen csak annak kívánnánk boldog újévet, akinek igazán kívánnók, hogy boldog új éve legyen.

Kissé több érdeklődést egymás iránt kissé őszintébb együttérzést, kissé komolyabb szolidaritást és sokkal kevesebb formáságot! — ez volna az, ami talán még segíthetne rajtunk, ez volna az, amitől talán még ráeszmélnénk, emberek, hogy tulajdonképpen testvérek vagyunk. Kevesebb b. u. é. k., de több meggyő-ződés abban, ahogy kimondjuk, vagy leírjuk! És ha így lehetne, egész biztosan több foganatja volna ennek a négy betűnek is, amelyet itt most igazán őszinte szívbeli meggyőződéssel, — a szer-kesztőség nevében is, — minden kedves olvasónk és minden magyar testvérünk számára írok le: B. u. é. k.! (—any.)

testvér a felszabadult magyar Haza és az újabb ezeresztendő, amelynek megalapozása és fundamentum-vereése bizottat ránk, erre a ma élő nemzedékre.

Ennek a beteljesedéséhez vezessen közelebb a beköszöntő új-esztendő és a benne is fölénk hajló áldott Égi Kéz! Dr. Cs. L.

A kormányzó szózata

Szebb ajándékot valóban nem kaphatott volna a magyar nemzet karácsonyra, mint azt a mély, történelmi jelentőségű gondolatokkal teljes beszédet, amely vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója részéről Jászna gykunszolnok vármegye törvényhatósági bizottságának közgyűlésén elhangzott. Ez a kormányzói szózat nemzetünk életében kimagasló eseménynek számít, hatása minden bizonyos hosszú évekre, sőt évtizedekre fogja megszabni a magyarság sorsának kialakulását. Irányt mutatott ez a beszéd a nemzet számára és távlatokat nyitott meg, olyan távlatokat, amelyek bizalmat és reménységet ébreszthetnek a jövőre vonatkozólag minden magyar emberben.

A kormányzói szózat a magyar nemzet minden fontosabb sorsproblémá-ját felölelte s éles határozottsággal és világossággal mutatta meg az utat, amelyen a nemzetnek haladnia kell, hogy céljait elérje és a boldogulása elé törnyomuló nehézségeket leküzdje. Beszédében a kormányzó első sorban meleg szavakkal emlékezett meg azokról az elszakított területek kapcsolatokról, amelyek a Horthy családot Szolnok vármegyéhez kötik. Majd áttért a magyar jelen egyik legéletbevágóbb kérdésére: a magyar fiatalok nagy problémájára s rámutatott arra, hogy míg a régi időkben a magyar fajta politizált, harcolt és vértelt a vágyongyarapító, a nemzet jólétét fokozó kereskedelemmel elvből nem foglalkozott, addig ma ezen a téren gyökeres válto-

zásra van szükség. Fiainkat a gazdasági pályákra kell irányítani, ahol különösen hasznos polgárai lehetnek a hazának.

De kiemelte a kormányzó szózata mindazokat az örvendetes jelenségeket is, amelyek biztos reményt nyújtanak arra nézve, hogy országunk gazdasági fejlődése jó úton halad s amelyek révén oly újabb erőforrások nyílnak meg a magyarság számára, amelyek a nemzet jólétét fogják előmozdítani. „Örülhetünk annak, — mondotta a kormányzó — hogy hazánk a dolt földjén olajat talál-tunk és remélhetjük, hogy még többet fogunk találni.” Megemlékezett a „Tisza” nevű magyar tengeri hajóról, amely kitűnően állotta ki a tengeri vihart s a szabad kikötőről, amelynek segítségével közvetlen kapcsolatot létesíthetünk Középeurópa és a Kelet között. Hangsúlyozta azonban, hogy e biztató jelenségek ellenére még igen sok tennivaló vár az államra és nemzetre egyaránt, éppen ezért arra intette a magyarságot, hogy „politizáljunk kevesebbet”, továbbá: „Óvakodjunk ma inkább, mint valaha, mindentől, ami magyar és magyar között szétválaszt, mert sorsdöntő pillanatokban egységes közvéleményre lesz szükség.”

A magyar belpolitikai életben felmerült két kérdésben is leszögezte álláspontját Magyarország kormányzója s a kormányzói szózat e kiemelkedő jelentőségű része, amely egy csapásra oszlatta el a magyar belpolitika egyes téveszméit és balhiedelmét, bizonyára nagy mérték-

Szépségét megőrzi,
arcjéből kiemelt megőrzését, ha
„MEDEA” kozmetikus krémét
használja.
Mert a SZÉPSÉG KINCSE és HATALOM!

Felvilágosítással szolgál:
LOSSONCZY NÉGYESSY-PIROSKA
Salgótarján.
Karanca-utca 24.

ben fogja előmozdítani az egységes magyar közvélemény kialakulását. Elsősorban a diktatura kérdését érintette a kormányzó s rámutatott arra, hogy „alkotmányos államban a törvényes karbantartási feladata, hogy a törvény és törvényes szabályok által pontosan megállapított személyiségek parancsára és vezénylete mellett egy ilyen kísérletet meggátoljon.” Ezzel alkotmányos életünk legilletékesebb tényezője számolt le egyszersmindkorra a diktatura rémével, amelyet néhány év óta ellenzéki oldalon oly gyakran szeretnek emlegetni.

Igen nagy jelentőségünk s bizonyára nemcsak a hazai, de az egész világ közvéleményének figyelmét fel fogják ébresztetni a kormányzó szavatainak a királyi kérdésre vonatkozó megállapításai. „A magam részéről kötelességemnek tartom a történelmünk küzdelmes évszázadai alatt a nemzet életével összeforrt királyság ősi intézményének megőrzését. Hangsúlyozni kívánom: az arra illetékes alkotmányos tényezők vannak hivatva megállapítani az e téren függőben lévő kérdések rendezésének időszükségét olyan időpontban, amidőn a nemzet a maga akaratát arra hivatott szervei útján ki nyilatkoztatni helyesnek tartja.” Ezek kétséget kizáró és világos szavak, amelyek minden magyar ember megnyugvására szolgálhatnak s amelyeknek a méltó betetőzése volt a kormányzónak az a kijelentése, hogy „minden hatalom a Szent Koronán és minden jog belőle fakad.” Ez a mondat az évezredes magyar történelem hagyományos és hamisíthatatlan szellemét sugározza s valóban a magyar alkotmányban gyökerezik. Amikor még a kormányzó utalt tizenhét évvel ezelőtti Székesfehérvárról mondott szavaira s azokat megismételve kijelentette, hogy „nem engedhetem Magyarországot kormányzójának személyét a királyi trónnal

Minden háztulajdonosnak és jóakaróknak
BOLDOG UJ ÉVET
kívánok
SZITÁR DÁNIEL
kémi-nyesprő-mester.

kapcsolatba hozni”, valóban minden homályt, a félreértés minden lehetőségét kizárta s ezzel előreláthatólag a királyi kérdés problémáját hosszú időkre nyugvópontra juttatta.

A magyar nemzet őszinte hálával tartozik kormányzójának a szolnoki vármegyeből elmondott és valóban történelmi fontosságú szavataért. Az igazi, a nemzet lelkének legmélyéből fakadó egységet szolgálta ez a beszéd, amely mindenképpen alkalmas arra, hogy közös munkában és közös akaratban forrassza össze a nemzet minden tagját és egy szebb, egy boldogabb magyar jövő kor-szakát kézzizse elő.

Hírek és különfélek 1938.

Ma írástalomon találtam az új előjegyzési naptárt. A letéphető lapok felett, amelyek a heteket és hónapokat foglalják magukba, még ott van a fedőlap, rajta: Boldog új évet! Alatta ez az idegen szám: 1938. — Amint az új naptárt inepillantom az asztalomon, első dolgom, hogy a régi papírkosárba dobjam, úgy sincsen már rajta, csak egyetlen árva lap és az év utolsó három napjára igazán nem kell semmit előjegyezni. Miért van mégis valami kényelmetlen és babonás érzésem, amint az elhasznált naptárt eldobom, hogy legjobban szeretném visszavenni a papírkosárból, bocsánatkérően megismogatói és eltenni valahová, száz meg száz hasonló kacatom közé? Valószínű, hogy kényelmetlen és babonás érzésem onnan van, hogy annál a mozdulatnál, amellyel az ember eldobja az elmúlt év naptárát, semmi sem figyelmeztet könnyőtelenebb egyszerűséggel és irtózatossággal természetességgel arra, hogy ime: megint elmúlt egy esztendő. Hogy megint több az, ami mögöttünk van és kevesebb, ami előttünk... És arra, hogy az életünk naptárából megint lefosztottunk ötvenkét lapot, amelyről épp úgy nem tudjuk, hová lett, mint ennek az előjegyzési naptárnak hétről-hétre eldobált lapjairól.

Mennyi mindent feljegyeztünk ezekre a lapokra! Terveket, amelyek meg nem valósultak soha, vagy ha meg valósultak, másképp, mint vártuk; vágyakat, amelyek akár vágyak maradtak, akár beteljesültek, ma már egyformán elmúltak örökre; kötelességek, amelyek unottan jegyeztünk fel és ma már emlékezésünk sincs többé számukra. Napok és napok, — enniből állt az egész kalendárium, jó napok, rossz napok, sürrün telejegyzett napok és üresen hagyott

napok, körülbelül ennyi az élet. Ha nem volna előttünk az új naptár, talán észre sem kellene vennünk, hogy valami újra kezdődik, azt hibetnők, hogy csak folytatódik.

De hiszen így is van. Hiába néz rám ma még idegenül és ellenségesen ez az új naptár, lapjai épp úgy teleíródnak, mint a régi és nemsokára nem az lesz a furcsa, hogy 1938-at írunk, hanem az, hogy volt idő, amikor 1937-et írtunk. És éppen talán az a megnyugtató a dologban: csak a naptár kezdődik újra, az életünk tovább megy, — hogy meddig, azt úgy sem árulja el a legőkéletesebben megszerkesztett előjegyzési naptár sem... (—ány.)

Eljegyzés. Benedek Eszterke acélgyári tanító és Borsos Gábor acélgyári tanító jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Eljegyzés. Miklóss Ancika védőnőt eljegyezte Karakószörcsögi Ömböly Attila gyógyszerész. (Minden külön értesítés helyett.)

Az evangélikus templomban — **Ó év estéjén** 5 órakor lesz a hálaadó istentisztelet, egyben megemlékezés az egyház jövőéről. — Újév napján d. e. 10 órakor istentisztelet, 11 urvacsora-estéjjel, és d. u. 5 ó. esti áhítat.

A Manz Leánykör január hó 5-iki „Nefelejts” báljára a meghívók a jövő hét folyamán lesznek szétküldve. Aki véletlenül nem kapna meghívót és igényt tart rá, az igényét Dr. Matyasovszky Kamillné elnöknel szíveskedjék bejelenteni. Lehet telefonon is. Egyébként a Leánykör bálja iránt nemcsak a városban, de a környéken is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A balassagyarmati Vitézi Szék 1938. Január hó 22-én zártkörű és táncos egybeköltött hangversenyt rendez a megye inségactiója javára. A hangverseny szerepel a m. kir. 1 honvéd-gyalogezred zenekara, szentgerliczei Jakab Irén opera énekesnő, vitéz Szende Ferenc a m. kir. operaház örökös tagja, vitéz Garaszy Sándor a Nemzeti Színház örökös tagja. A tánczenét az 1. honvéd-gyalogezred zenekara és a balassagyarmati cigány-zenekar szolgáltatja. A megyéből nemes charitatív céljait szolgálja ezidén a vitézi bál, mely bizonyára a farsang legszebb, de egyben a hagyományos magyar lovagias szellemben legmelegebb táncestélye lesz. Mint értesülünk városunk hatóságai, hivatalai, egyesületei, intézményei a meghívókat nemsokára megkapják, személyesen is lehet azonban meghívót igényelni a balassagyarmati Vitézi Széktől.

Boldog új évet
kíván

kedves vásárlóinak és megrendelőinek

VÉGH KÁLMÁN

JÁRASI HÍREK.

Karácsonyi adomány a járási szegény gyermekeknek. Kedvesen emlékezett meg a salgótarjáni kerület országgyűlési képviselője dr. Széll József Belügyminiszter a járás szegény gyermekei részére 700 pengőt adományozott. Hasonlóképpen dr. Sztranyavszky Sándor képviselőházi elnök a kerületéhez tartozó salgótarjáni járási községek szegényei részére nagymennyiségű ruházati cikkeket juttatott szétosztásra. A két kerület országgyűlési képviselőinek megemlékezése és nemes szívből fakadó nagylelkű adományai a járás szegényei körében osztatlan örömet és hálás köszönetet váltottak ki.

Gazdasági cselédkitüntetés Mátraszöllősen. Kedves és bensőséges ünnepség keretében történt a Zirczi apátság uradalmaiban több mint negyven éve hűségesen és becsületesen szolgáló Melicher Károly gazdasági cselédnek a m. kir. földmívelésügyi miniszter által adományozott elismerő oklevélnek átadása f. évi december hó 19-én Mátraszöllős községben. A község képviselőtestülete a Kulturház nagytermében díszközgyűlést tartott, amelyet Sulyok Kálmán községi bíró nyitott meg. Dr. Matyasovszky Kamill járási főszolgabíró ezután meleg szavak kíséretében nyújtotta az m. kir. Földmívelésügyi Miniszter megbízásából és képviselőtében az ünnepeltnek az elismerő oklevelet, kiemelve ezen legmagasabb elismerésnek erkölcsi értékét, a gazdasági cseléd példás szorgalmát, hűségét és becsületes munkásságát. A Zirczi apátság nevében és képviselőtében Kohut Adorján m. kir. kormányfőtanácsos, földbirtokos üdvözölte az ünnepeltet, aki egyuttal jelenleg évek óta gazdasági alkalmazottja az apátság birtokát bérli Kohut Adorjának. Végül Etelényi József községi főjegyző az előjárás és a község lakossága nevében köszöntötte a hűséges gazdasági alkalmazottat. Melicher Károly gazdasági cseléd meghatott szavakkal mondott köszönetet a kitüntetésért és üdvözléseket.

Hivatalvizsgálat a főszolgabírói hivatalban. Dr. Baross József Nőgrád és Hont vármegyék alispánja f. évi december hó 17-én, runyai Dr. Soldos Béla vármegye főispánja pedig f. év de-

„A MUNKA” TÁRCÁJA

Valaki üzent.

Írta: madarasi Fekete Alfréd.

Az asszony kenyeret vetett. A kemencepadkán sorjában glédázott a három fonott szakajtó, a fehér, lisztel behavazott kenyértészta úgy puposodott ki az ölkéből, mint a kopasz Darnóhegy a határtól, amikor egyik éjszakáról a másikra váratlanul ráhúzza fehér lepedőjét a kora novemberi tél.

Nagyon fürgéskedett. Igaz, hogy pirkadatok a tekenő mellett érte a kakas, de mikor dagasztás után tüzet tett a kemencében, a nedves, nyirkos rőzsegallyak olyan immel-ámmal kezdtek a tűzláncot járni, hogy mire elparázslott a buborban a faporcio, ugyancsak kellett az igyekvés, hogy el ne keljen a tészta.

Izmos derekát sűrűn hajlogatta a kemence tüzet fűző szája előtt. Melege volt. A doromboló bubos elégedett hasából kinyelvelő fény csattanó pirosra simogatta egésztestét, munkakomoly arcát és végigöntötte csorduló, vörös folyamát ingéből kidomborodó mellein és széles, termésre termelt csipőjén.

Az ember temetelen ideje piszmo-gott a fészerben a fejszével. Tegnap az erdőn derékba roppant az öregszerszám nyele és most inas, fiatal akác törzsből új derekat próbált szerkeszteni a megárvult acélfejbe. Közben ette magát...

Napok óta rágott rajta a mult szombati szegény. Igaz is! Hát olyan súlyos vétek az, hogy részegen jött haza? Hogy ellátta a borjú árát? Kinek mi gondja vele? ... A magáét itta el, nem a másét! Mert hogy a recski vásáron összeke-

rült Bujáki Jani régi katonacimborájával. No nem azért, hogy így, vagy amúgy, de van tán három esztendeje is, hogy utó-jára látták egymást. Csak meg kellett áldomásozni egy pohár borral, hogy így véletlenül találkoztak? Hát osztán! Férfiemberek szokás, hogy bor mellett cserélik az eszmét, beszélnek életük folyását, a termést, meg a mikétségeket... Hogy oszt az egy pohár borra ráment a borjú ára? Ő meg többszörösen jött haza? Azért nem kellett volna Julisnak olyan rezdén-rozást végbevinni! Csipőre csapta a két öklét kieresztelte a hangját, oszt úgy leszdedte róla a keresztvizet, hogy őt meg katonákénál se piszkolták úgy meg, pedig ott a szakaszvezető ur ugyancsak értette a módját.

No-iszen nem azért teremtdött ő se férfiembernek, hogy csak úgy tölje az asszony nekiveszekedett nyelvését. Ne gondolja senki fia, hogy ő csak olyan ilyen-amolyan, pipogya anyamasszony katonájál Biz előkapta ő az ostornyelít, aztán a boldogabb végivel úgy elrántotta az asszony nótiáját, hogy azt még a föld-séges teremtdő Uristen színe előtt is megemlegeti...

Azóta haragot tartanak. Az asszony is némán, keményen összeszorított szájjal végzi a dolgát, meg ő is, csak magába morogva szítja a pipáját, ha rosszul szelel, pampogálja dühösen és füstfellegbe burkolózik...

Szakértő szemmel vizsgálta a sárgásfehér simára faragott akácnyelét. A faragás fájalmában nyirkosra könnyesedett a friss fa és lassan kezdett fejezenyel formájává alakulni. Éppen óvatosan beleillesztette a fókba, amikor megütötte a fűllet az asszony hangja:

— Hajja-é András, a tűzvonyót el-

ette a parázs, csinálják hamar fejet rá, mer nem tudom kihuzni a tüzet, oszt el-kél a kenyerem...

Először nem akart binni a fülinek. Mi ütött a Julisba, hogy szól hozzá? Tegnap a tűzigallyat is maga aprította, nem szólt volna neki, hogy csináljon gyújtóit! Ma meg...

Vigyázatosan letette a fejszét, meg-sodorta a bajuszát és kisercentelt a pipa mellől. Amúgy hetyke-legényesen.

— Kendhöz szólok no — ingerült meg az asszony — ne bámészkodjék, ha csinálja, mer szélfut a tészta...

Kemény, férfias indulat hulláma sötétítette el a képét:

— A nyavaya csinálja, de nem én. — vágta oda érdesen.

Az asszony érezte, hogy baj van, tudta, hogy rossz hangot ütött meg, de azért tovább fűlt benne a méreg... Már éppen indulatosan akart felcsattanni... amikor... jaj...

... Váratlanul, mindek külső ok nélkül tört rá a megérzés. Úgy jött, mint vak-mély, néma éjszaka fekete égboltján va-kitó fénnel hirtelen végigcsikázó villám-lás... Alattomban rohanta meg a felis-mérés... Szeretett volna megrettent-boldogan felsikoltani... A szeme előtt szí-várvány-színbe futott össze a késő-ősi világ... Majdnem lerogyott a súly alatt, hiszen oly váratlanul ütött belé... Érzett már azelőtt is valami furcsát... Néha mintha nehezebb lett volna, mint előbb, máskor meg mintha kis szédülésforma akasztotta volna meg az életét... De most... igen... most kétségtelenül, félreért-hetetlenül érezte: gyereke lesz!

Szinte látta, hogyan röpken ki a lelkéből minden haragos indulat. Egy-szerre könnyűnek, végtelenül súlynálkü-

linek érezte magát... Csudálatos, meny-nyeien boldog, glóriászerű fény ömlött el az arcán.

Közelebb ment az emberéhez... Lá-gyan, szerelmesen bugott a hangja:

— No, ne haragudjék mán András, tuggya, hogy nem úgy gondoltam... Nem akartam én kendet megpiszkolni, csak előntölt akkor a nagyméreg... Iszen tuggya kend, hogy én csak asszony vagyok.

Hangjában ott muzsikált az alázat minden gögje. Felszabadult, diadalmas boldogság csendült ki az utolsó monda-tából...

— No, no — mondta az ember-gyámoltalanul és a fejsze foka mellé dugta zavarában a nyelet... Aztán felrántotta a vállát és okatlan indulattal odavágta a fejszét nyelestül:

— A ragya essék ebbe a nyelbe... nem jó...

Egymásra néztek és boldog meg-könnyeiből összenevettek... Az ember felrikkantott:

— Hoci azt a vonyót, hogy csináj-jam meg!

Az asszony ragyogva hozta:

— Ihol-e faragja rá kend, hogy süs-sem az életet...

... És mig kint a fészerben vidá-man csattogott a faragóbalt, odabent az asszony alakja olyan csodálatosan meg-nyult, félmagasztosodott a kemence diadalmas tűzfényében, mint egy tűzáldoza-tot bemutató pogány táltosé. Egyik kezét a szívére tette, a másikkal megsimo-gatta az áldott, puha, meleg kenyértésztát.

— Életet az Életnek — sutlogta és a szíve vadul, megbomlottan, boldogan harangozott.

KEDVES VEVŐINEK
BOLDOG ÚJ ÉVET
KIVÁN
M. NAGY LAJOS

cember hó 20-án a salgótarjáni járási főszolgabírói hivatalban a szokásos évi hivatalvizsgálatokat megtartotta. A vizsgálatok során minden rendben találtatott. Az alispán és a főispán kíséretében Benke Béla vm. másod főjegyző, Pelczér Aladár számvevőszéki tanácsos és dr. Koltay Ernő árvasszéki ülnök, főispáni titkár vettek részt.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS. Amikor lapunk a XVI. évfolyamba fordul, nem mulaszthatjuk el, hogy hálás és őszinte köszönetet mondjunk a előfizetőinknek, kedves és hűséges munkatársainknak, barátainknak, akiket újból és szeretettel kérünk, hogy becsületes törekvéseinkben előfizetések szerzésével, cikkek és hírek beküldésével támogatni szíveskedjenek! Kívánva minden magyar testvérünknek boldog újévtendőt!

Szerk.

Helyreigazítás. Felhívjuk a salgótarjáni Ömike tagjait, hogy közgyűlési meghívóján: nyomdahiba miatt a dátumot helyesbítjük: a közgyűlés január 11-én kedden este fél 9 órakor lesz megtartva a Pannónia nagytermében.

Az Ömike ideiglenes vezetősége.

Felesleges szeszvedni! Fej- és fogfájás esetén 1-2 Aspirin-tabletta elegendő ahhoz, hogy jó közérzettel helyreálljon. Ár: 2 darabos zacskóban 24 fillér, 20 darabos dobozban 1.80 P. Aspirin csak akkor valódi, ha a tabletta a „Bayer” kereszttel látható.

FIAT a közlekedő új évben mind a három népszerű típusával folytatja térhódítását. A FIAT „500”, FIAT „1100” ez az új Balilla és a FIAT „1500” a különféle nagyságok szerencsésen eltalált skáláját alkotják, egységes elvek szerint mint modern áramvonalas gyors kényelmes és takarékos kocsik megépítve. Mind a három típus — az új Balilla is: most már állandóan raktárról kapható. Az árakat a gyár egyelőre nem emeli, bár az olasz-magyar kereskedelmi szerződés változása folytán ez igen komoly áldozatot jelent. FIAT azonban magyarországi pozíciójának megtartására nagy súlyt helyez és reméli, hogy a forgalom további fellendülésében meg fogja találni a kárpótást.

A Hirschgyári Olvasókör 25 éves jubileuma.

Szűk keretek között, a gyár kebelén belül ülte meg a fenti gyár alkalmazottainak Olvasóköre a negyedszázados évfordulót.

Dec. 19-én d. e. 11 órakor kezdődött a diszközgyűlés, melyet az olvasókör dalárda Hízekegye nyitott meg. Utána Gyarmathy Károly elnök üdvözölte a központ kiküldöttjeit, a városi hatóság képviselőit, a vendégeket, tagokat, táviratilag üdvözölte a gyűlés Hercege Béla vezérigazgatót. Ezután az ülést megnyitja és felkéri Tarnay Kálmán főmérnök gyárvezető díszelnököt, a 25 éves működés beszámolójának megtartására.

Lelek tapsok mellett kezdi meg tartalmán beszámolóját Tarnay Kálmán. Visszapillantást vet a megalakulás, a háború, a forradalmak változatos idejére, elismeréssel szól a jó szellemű munkásság összetartó, becsületes magatartásáról, a kulturális és szociális szellem érvényesüléséről, melynek értékes dokumentumai a hatalmas könyvtár, a dalárda (Sztankovics János szervezte meg), a zenekar, a sport, a temetkezési és betegsegélyezés stb. A tanulni és művelődni törekvő szel-

BOLDOG ÚJ ÉVET KIVÁN

KEDVES ÜZLETFELEINEK
ÉS
BARÁTAINAK

Szilágyi
KELMEFESTŐ

Salgótarján, Fő-utca 21.

1

**ÁRAK EGYELŐRE
NEM VÁLTOZNAK**

3

**ÚJ MINTATERMŰNK
DOROTYAU 2. MÉGHÓBAN
NYILVÁN**

**ÚJÉVI
FIAT
HÍREK**

2

**MINDAHÁROM
TÍPUS**

FIAT.500"

FIAT.1100" (ÚJ BALILLA)

FIAT.1500"

RAKTÁRRÓL KAPHATÓ

**ÖSSZES T. BARÁTAINKNAK
KELLEMEK ÜNNEPEKET
KIVÁNNUNK**

Körzetképviselő: **TÓTH BÉLA** építőmester Salgótarján.

lem a gépek és műhelyek világában is előnyösen érezte hatását. Az Olvasókör tagjait izzó hazafias érzés hatotta át mindig és hűséggel állt a kormányzó feladatát szolgáló bölcs munkája mellé. (E szavaknál lelkesen éltette a diszközgyűlés a kormányzót.)

A díszelnök realitás és érdekes beszámolóját sokszor szakította meg a lelkes éljenzés és elismerés tapsa.

A dalárda hatásos Zsoltár éneke után K. Kraft Aladárnak ez alkalomra írt szép Ünnepi ódáját szavalta el Kákonyi Ferenc.

A központ, de különösen Herczeg Béla vezérigazgató nevében Sarkadi Ervin cégvezető üdvözölte az Olvasókört, majd Puskás Lajos gyári lakatos ajánlotta fel saját készítésű domborművét,

Jóléte

boldogságot és jóegészséget kíván t. üzletfeleinek és jóbarátainak
az új esztendőben

ERDŐS JÓZSEF
HIRDETŐIRODA TULAJDONOS
BUDAPEST, TERÉZ-KÖRUT 35. SZ.
Telefon: 112-558.

mely izléses formában örökítette meg a jubiláris ünnepélyt. — Horváth László b. polgármester az olvasóköri zászló: Is-tenért, Hazáért, Munka és Tudásért jelgének beváltását köszönti a jubiláló Olvasókörben.

Néhány üdvözlő felszólalás után a dalárda a Himnusz énekelte el és Gyarmathy Károly elnök megköszönte a sok kedves és további munkára lelkesítő felszólalást, a diszközgyűlést bezárta.

Déli 1 órakor közeled volt az Olvasókör nagytermében, a házi zenekar hangversenyezése mellett.

Az első felköszöntőt a kormányzóra nagy éljenzések között Tarnay Kálmán mondotta. — vitéz Pongó Mihály a Vitézi Székkapitány nevében Tarnay díszelnököt; Gyarmathy Károly a várost, dr. Vilmon Gyula Tarnay Kálmánt; az egyetemi vezetőséget és munkásságát; a központi urak a gyár jószellemű irányítói között köszöntötték a vállalat melegsívvé vezérigazgatóját; Herczeg Bélát, aki a ju-

biláló Olvasókörrel atyailag gondoskodott. Késő délutánra nyult az idő, amikor emelkedett hangulatban oszlottak szét a jelenvoltak, akik csaknem teljes számban vettek részt az esti tréfás műsorú előadáson, mely után hajnalig tartó tánc fejezte be a gondosan megrendezett ju-

biláris napot és gyarapította a tisztelők táborát aziránt a hazafias, szociális és kulturális munka iránt, amelyet a nehéz testi munkát végző gyári alkalmazottak végeznek fáradtan is lelkesen önzetlenül és eredményesen egy szebb jövő érdekében.

Vizslás apollóniai ezüst drakmája

multheti ismertetéséről már megemlítettem, hogy az aradmegyei Décsről származó pénzleletben, valamint a pápai, ref. főiskola példányain is, vannak a vizslási drakmához hasonlók, de a borjót szoptató tehén fölött más-más felirattal bíró ó-görög ezüstpénzek. A décsi éremlelet Gohl Ödön, az 1903-ik évi (NK. II., p. 14-15) után még részletesebben is ismertetette (NK. VII. évf. 1908. p. 110-114), de a 24 drb-ból álló és a 11-féle típust tartalmazó apollóniai drakmákból (id. mű, p. 110.) egy sincs a mi vizslási darabunkéhoz hasonló felirattal!

Most aztán — Ambrus Béla barátom szíveségből — áttanulmányozva a nagyértékű Numizmatikai Közlöny több évfolyamát, a vizslási drakmával meg egyező AΓΙΑΞ feliratu példányokra is akadtam Szilágysomlyó és Vajdahunyad lelőhelyekről.

1) Szilágysomlyóról, a magurai szőlőhegyekben talált 72 drb. ezüst érmét kapott a M. Nemzeti Múzeum, amelyeket Harsányi Pál irt le a Numizmatikai Közlönyben (VII. évf. 1908., p. 114.): „A szilágysomlyói görög éremlelet” címmel. Ezek között volt a) négy drb. apollóniai ezüstdrakma, előlapján AΓΙΑΞ felirattal (v. ö: Maionnet: Description de Médailles Antiques. II. és J. Schlosser: Beschreibung der Altgriechischen Münzen. 20.) De van itt b) egy drb. előlapján szintén AΓΙΑΞ felirattal; míg a hátlap körirata más és pedig: ΑΓΙΟΛΑ... ΒΟΥΛΟΥ (v. ö: Schlosser 9, 10), amely körirat a vizslási drakmánkéhoz igen közelinek látszik, vagy talán teljesen meg is egyezik vele!

2) Vajdahunyadról Gohl Ödön irt le, görög és római pénzekből álló nagyobb éremleletet (Num. közl. V. évf. 1906. p. 137), amelyben szintén van egy apollóniai drakma, előlapján a tehén felett, AΓΙΑΞ felirattal, de a hátlapján más, a vizslásitól teljesen eltérő körirattal.

Végül örömmel közölhetem, hogy dec. 26-án végre megérkeztek Dr. Jónás Elemérnek, a M. Nemzeti Múzeum kitűnő numizmatikusának várva várt sorai, amelyben közli velem, hogy a szóban forgó vizslási ezüstpénz, Illyria Apollónia nevű városának ezüstpénze, vagyis u. n. „victoriatius”-a, a Britisch Múzeum katalógusában, a fentnevezett város veretei között, a 15. 16. sz. alatt van leírva. Az előlapon a borjót szoptató tehén fölött AΓΙΑΞ magistratus név, a hátlapon pedig ΕΙΡΗ—ΚΑΛΟΥ — és ΑΓΙΟΛΑ (-lonia)

városnév áll. Dr. Jónás Elemér szerint is a kereskedelem útján kerültek a mai Magyarországi területére ilyen veretek.

Felkérem mély tisztelettel Salgótarján és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy ha ehhez a vizslásihoz hasonló, vagy bármely más régipénz-lelet, vagy régiség jutna kezeihez, azokkal a szépen fejlődő Salgótarjáni Városi Gyűjteményt gazdagítani szíveskedjék! Dr. Dornyay Béla.

Halálozás. Dec. 23-án temették Füleken Márkus Gyula volt hirschgyári tisztviselőt, aki 1920 óta élt Füleken, mint zománcgyári ny. tisztviselő. Nemrégén járt itt, hogy súlyos betegségére gyógyulást keressen. Felesége és gyermeke maradt.

Hivatalvizsgálat. Dr. Söldes Béla főispán dec. 20-án hivatalvizsgálatot tartott a városházán. Kíséretében voltak Benke Béla vm. II. f. j. dr. Koltay Ernő főispáni titkár és Perczel Aladár vm. számvevőszéki főtanácsos.

Az Országos mezőgazdasági kiállítás előkészítése. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kiállítás rendező bizottsága elhatározta, hogy az 1938. évi sorrendben immár 47. kiállítást az eddigieknél nagyobb arányokban rendezi meg március 23-28. napjain. A tenyésztő állatok csoportjában a bejelentések határideje 1938. január 6., a többi csoportokban 1938. február 1. A kiállításon a tenyésztő állatértékesítést és beszerzést jelentős szállítási hitel és különféle egyéb kedvezmények fogják előmozdítani. Bel-földön 50 százalékos, a szomszédos államokban ugyancsak jelentős utazási kedvezmények lesznek a kiállítás alkalmával. A kiállítási iroda készséggel ad felvilágosítást bármilyen irányú érdeklődésre (Budapest, IX. Köztelek u. 8. telefon 187-954).

Hirdessen!
A Munka
politikai
hetilapban!!!

SI, SPORT- ÉS KORCSOLYACIPŐ,

a legmagasabb igényt kielégítő orthopéd munka, l. a osztályú férfi, női és gyermek varrott és szeges cipőt, tiszti csizma és

cipő különlegességet, mindenféle javítást szakszerű gondossággal a legolcsóbb napi áron készít. Hő és sárcipő javítás!

AGÓCS JÓZSEF cipő üzem, Salgótarján, Pécskő-utca 2. sz.

Pásztorjáték Zagyvapálfalván.

Öszintén megvallom, hogy csak azért mentem el az előadásra, mert megérttem, de sietve hozzátesszem azt is: nem bántam meg, hogy elmentem és hogy számomra ez a masfelórás pasztorjáték hozta meg a karácsonyt. Az előadást a pálfalvai szivárdisták tartották. Rendkívül egészséges ötlet: gyerekekkel szerepeltetni karácsonykor. Ilyenkor az ő hitük, szívük, naivságuk kell a színpadra, hogy egy hosszú év sok szürke hétköznapja után ezek az angyal-szívű gyerekek felrázzanak minket is és figyelmeztessenek arra, hogy a karácsony nem csupán gondszaporodást és soronkívüli pénzkidrást jelent, hanem tud gondon és pénz zavaron szeretet prédikáló ünnep, a leg szentebb ünnep! Így zsongtak a gondolatok az agyamban, miközben szétnyílt a függöny és megkezdődött az előadás. Szabó János: Betlehemi bakter. Nagy sühába bújított apró gyerekek mozognak a színpadon. Ahogy beszélnek, tesznek vesznek az inga az élet. Nemelyik szereplő felnőtteket megesufoló természetességel mozog. Nagy Gyurka vidám mulatózására, Ruznyak Kálmán kulacsosására és Futó Pali betörőjére gondolok itten. De a többiek is kitettek megükért! Különösen a fiúk. A lányok valamivel gyengébben játszottak, de az összehangosítást is kitűnő maradt és az előadás végen felcsattanó taps minden szónál jobban dicsérette a két rendezőt: Illés István káplánt és Gordos János tanítót.

Bányamozgók bírei. A pálfalvai és baglyasfalvi bányamozgók január 1-én és 2-án ismét kiváló szépségű műsorral kedveskednek közönségüknek a rendes három-három előadás keretében. Egyik: Műsorok vezető filmje, Meller Rózi: Vallomás című, nagy sikert aratott színművéből készült: „En voltam” c. magyar film, Bulla Elmával a főszerepben, továbbá Törzs Jenő, Uray Tivadar, Kiss Ferenc, Vaszary Piroksa, Erdélyi Mici stb. kiváló magyar színművészek közreműködésével. Kiegészítésül: Varsó c. kulturfilm, Pinguin szerelem c. színes trükkfilm és Világhíradók. — Második műsorok vezető filmje Lil Dagoves tüneményes alakításában „A negyvenéves asszony”, egy veszegetmes életkorú asszony harca gyermekével szerelméért. Az ősz folyamán Budapesten nagy sikert aratott film további főszereplői még: Sabine Peters, Geraldine Katt, Karl Schönböck, Hedvig Bleibtreu és Hans Richter. Kiegészítő műsorok: Hajók végveszélyben c. kulturfilm, színes trükkfilm és világhíradók. Január 1-én Baglyasfalján megy az első műsor, 2-án a második, míg Pálfalván január 1-én megy a második és 2-án az első műsor.

Központi szervezetbe tömörülnek az ország aprófőszágtenyésztői. A nemzetközi baromfiállattenyésztők az OMGE székházában országos kongresszust tartottak, amelyben a magyar apróállattenyésztést érintő fontos határozatokat hoztak. A kongresszuson gróf Teleki Józsefnek elnöki megnyitója után Winkler János gazdasági tanácsos terjesztette elő az előkészítő kongresszusok határozatait és kérte azok elfogadását. Ezek a határozatok arról szólnak, hogy az egyes állatfajok keretén belül egységes fajtaakat kell ki-tenyésztetni. Meg kell valósítani az egységes tojásmárkázást, szabályozni a napos csibe-kérdést, a külföldi tenyésztőkkel fel kell venni a kapcsolatot. A nyulatenyésztés terén azonos egységeket kell meg-egyesíteni kell, a tisztavérű fajta speciális tenyésztését előmozdítani, felkarolni a népies tenyésztést. A galambtenyésztés terén szintén szükségesnek mutatkozik az egységes fajta standardjának megállapítása. A kanáriitenyésztésre vonatkozóan is igen fontos elveket állapítottak meg. Az előző kongresszusok általános jellegű javaslatai felkarolják a törzskönyvezés szükségességét és többek között kimondják, hogy tenyésztő csak az lehessen, aki törzskönyvez. A javaslatokat nagy tetszéssel fogadták. Több szakelőadás és hozzászólás után az előző vaci és budapesti kongresszus javaslatai alapján elhatározták, hogy a Baromfitenyésztők Országos Egyesületén belül központi szervezetbe tömörülnek az összes tenyésztők és az egyes fajok szakosztalvai élére a legkiválóbb szakértőket hívják meg és ez lesz egyúttal a minisztérium tanácsadó szerve is.

Mégis megértik egymást? A világháború után felszabadult világot csak térképen osztották el, de a való életben soha sem tud belegyökeresedni. Hasztalan hazudják a szerencsések, hogy sikerült a „rendezés”, mert a saját bőrükön nyomorgó és megnyugvást nem találó népek látják, hogy kontar és leketlen munkát végeztek. Mi már régen hangzattuk, hogy az idő nekünk dolgozik. Most kezdjük látni, elgondolásunk helyességét, amikor már a győztesek is nyilatkoznak arról beszélnek, hogy nem lehet tovább halogatni a jóvátelet. Megint megindult a miniszterek járása. Most már nem titok, hogy miért tanácskoznak gondbamerülten? Az emberiség teljes csődjét szeretnék megelőzni, mert azzal tisztában vannak, hogy így elpusztulunk. De még most sem szabad rózsás színben látni az eseményeket, mert a jözan esz követel ményeit nem egyszer elhomályosítják azok az alantas érzések, melyek állati ösztönként ragaszkodnak a meglévő javakhoz, anélkül, hogy gondolkodnának. A zsákmányt védő ösztön nem számol azzal, hogy elvakultsága esetleg eddigi jólétének és javainak teljes pusztulásával jár, hanem csak zabolátlan indulata szavára hallgat. Most az a divat, hogy új Európa építésként a sokat szenvedett helyébe. Nem tudjuk, hogyan sikerül, csak a példát szerint azt tudjuk, hogyan nem szabad csinálni. Mielőtt megtennék az első lépést, alaposan meg kell fontolni, nehogy ismét siralom völgyé váljon Európá.

Lelkem hullámait. Versek dalok: (128 oldal) Írta: Murgács Kálmán. A népszerű zeneszerző sokoldalú művészetének újabb hajtása került most hozzánk. Ismertük eddig, mint kiváló nótaszerzőt, hegedűst, énekest s most megismerjük mint poétát, ki lelke virágos kertjének gazdag termését mutatja azoknak, kik szeretik a meleg érzéssel, szép magyarsággal megírt, szívet, lelket gyönyörködtető verseket. Az izléses kiállítás verskötet legfőbbként nótá, dal, énekszövegeket tartalmaz, melyek egyszerűségük mellett is mély érzésnek sokszor halk, fájó panaszos megnyilatkozásai, sokszor pedig a dacnak, a férfi-büszkeségnek szíj, tüzes kitérősei. Zeneszerzőink valóságos kincseshányát lelnek ezzel a könyvvel, mert ennek minden verse muzika alá kívánczik. Hisszük, hogy nemsokára nemcsak gyönyörűséggel olvassuk, de a dal szárnyán meg nagyobb örömmel hallgatjuk őket. **Lelkem hullámait** minden könyvtárkereskedésben kapható. Ára 3 pengő.

APOLLÓ MOZGÓ STARJÁN

SZILVESZTERKOR
31-én este 7 és fél 10 ó.

2 film egy műsorban!

HÉT POFON

Aszlányi Károly humorista világ filmje.

Versenyfutás a szerelemért.

Fősz.: DICK FORAN, az éneklő cowboy.

1938. január 1-én d. u.
3, 5, 7 és 9 ó. 2-án d. u.
3, 5, 7 és 9 ó. és 3-án
este 7 és 9 órakor

Bársony Rózi, Jávör Pál legújabb nagy-sikerű magyar filmje:

3 napig **VIKI** 3 napig

Január 5-én este 7 és 9 ó.
és 6-án d. u. 3, 5, 7 és 9 ó.

16 ÉVEN FELÜLIEKNEK!

A lázadók kapitánya

Fősz.: GARY COOPER Kieg. Fox híradó.

Az év. karácsonyi vásárra befolyt adományok. Készpénzben. Ker. Liga st. j. osztálya 75 P. Dorosnyák Géza, Krajcsóvics Gyuláné 20 P. Fabinyi Henrik, Dr. Polatsék Ármán, Id. Jenőffy Zoltán 10 P. Fayl Frigyes, özv. David Andrásné, dr. Kiss Lajos, Moticska Nándor, Gohán Rezső, v. Jónás Ödön, Laczkó Sándor 5-5 P. özv. Adamek Istvánné, Csarba Maria, Niederland Gyula 4-4 P. Ladamérszky Dezsőné, Bileter Henrik 3-3 P. id. Timaróczy Sándor, Gutter Józsefné 250 P. Beszedá Károly 230 P. Krajcsóvics Gyula, dr. Jánosy Ödön, özv. Patay Istvánné, özv. Vehovszky Jánosné, Viszocki János, Takács Gyuláné, Nagy Bertalan, Koppány István, Hlinka János, Medzihradsky Márta, Kosztelni András, Krozempel Mihály, Gracza Henrik, Tóth Istvánné, Hajosi István, Ruszki Mihályné, Vlesovszky Rezső, Istók Elemér, dr. Csengödy Lajosné, Tóth Jenőné, Csipkay Imre, Fabinyi Lajos 2-2 P. Duda Lajos, N. N., N. N., 1.50-1.50 P. N. N., 1.40 P. és számos 1 P-ös és ezen aluli adomány. Ételmszer adományok és egyéb adományok. Moizes János, Barta Józsefné, Gracza Henrikné, Patay Erzsébet, Kovács Etelka, Vieszt Gézané, Stenczel László, Garami János, Öreg Cserkészek, Donáth Mihályné, Vermes Pálné, Szabados Gyula, Wiesinger Károly, özv. Kubina Andrásné, Frics Gyuláné, dr. Förster Kálmánné, Gólián Rezsőné, Juraskó Elekne, Kovács Gézané, Krocák Malvin, özv. Zentay Lajosné, Hegyesi Gyuláné, Pórádszky Lajosné, Kosári Jánosné, Barabics Lujza, Csomor Mityásné, Köntzey Ferencné, Virosták Lajosné, Jesse Gyuláné, Ferencz Sándorné, Elsztner Bertalan, Hajék Jenőné, Gábler Vilmosné, Veltner Ágnes, Dr. Toth Józsefné, Selley Ferenc, id. Veisenbacher Jánosné, Simkó György, id. Urban Kálmánné, Müllerné-Fabinyi Zsófia, Pantyik Árpádné, Dianiska Maria, Mayer Vilmosné, Duda Lajos, Frics Vilmosné, Moticska Nándorné, k. Kraft Aladárné, özv. Nagy Elemérné. Fogadják úgy ezen, mint a többi adakozók is minden adományukért úgy az egyesületek, mint a megajándékozottak hálás köszönetét.

A bor árának javulását várják a szőlősgazdák. A borértékesítés helyzete ezidőszakra megnyugtatónak mutatkozik, mert a tömegtermelő helyeken megkezdtek a borpárlás céljaira szolgáló bormennyiség átvételét. Az export céljaira is állandóan folynak a vásárlások, de természetesen még nem lehet tudni, hogy a későbbi időpontban a külföldi kereslet a magyar borok iránt mekkora lesz és milyen elhelyezési lehetőségeink lesznek később. A párisi nemzetközi borhivatal a közelmúlt napokban hozta nyilvánosságra az ideai szüreti eredményről szóló jelentését, amelyből megállapítható, hogy a leg több bortermelő államban a terméseredmény a tavalyinál nagyobb, de viszont a minőség nem minden tekintetben kielégítő. A külföldi szüreti eredmények alapján külföldi piacokon a verseny aligha lanyhul és így a magyar bornak esetleg

sok versenytársa lesz a külföldön, de van egy nagy előnye: hogy a minősége általában jó és a külföldi piacok igényeinek megfelelő. Eddig borkivitelünk meg lehetősége kedvezően alakult és ha az érdeklődés továbbra is olyan élénk lesz, mint amilyen eddig volt, úgy feleslegesnek könnyen tudjuk értékesíteni, annál is inkább, mert ideai bortermésünket csak 3-3.5 millió hektóliterre becsülik és az óborkészletek a közelmúlt hetek élénkebb kereslete folytán, ha lassan is, de egyre jobban apadnak. A zakkörök véleménye szerint egyes jelenségek arra engednek következtetni, hogy a borpiacon hamarosan bekövetkezik az a javulás, amelyre a szőlősgazdák, illetve a bortermelők már olyan hosszú idő óta várnak.

Telepítés. A Budapesti Közlöny közli az igazságügyminiszter három rendeletét a telepítésről szóló 1936. évi XXVII. törvénycikk igazságügyi vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtása tárgyában. Az első rendelet a törvény végrehajtásában szükséges telekkönyvi szabályokat állapítja meg. A második a telepítési törvény alapján birtokot szerző halála esetére az örökösödési eljárás szabályait állapítja meg. A harmadik rendelet a telepítési törvény alapján biztosított panasz esetében és a kir. ítélőtábla hatáskörébe utalt ügyekben az eljárási és ügyviteli szabályokat állapítja meg.

Külkereskedelmi forgalmunk. Október hónapban a behozatal értéke 43.4 millió pengő volt (1936 év október hónapjában 36.4 millió pengő), a kivitel értéke pedig 52.6 (45.8) millió pengő, az e havi külkereskedelmi mérleg tehát 9.2 (9.4) millió pengő kiviteli többlettel zárult. Az 1937. év első tízhónapiában behozatalunk értéke 387.4 (358.2) millió pengő, kivitelünk értéke pedig 484.8 (405.9) millió pengő, tehát a külkereskedelmi mérleg az 1936 évi január-október havi 47.7 millió pengős aktívummal szemben az 1938 év megfelelő időszakában 97.4 millió pengős kiviteli többlettel mutat. Az 1937. év első tíz hónapjában a behozatalban az előző év megfelelő időszakához képest nagymértékben emelkedett a nyersbőr, a nyers fémek, a nyers és megmunkált fa, a papírosanyag és a mürost forgalma, viszont nagyobb csökkenést mutat a nyerspamut és a pamutfonal behozatala. Kiviteli cikkeink közül nagymértékben emelkedett a forgalom: rozsból az Ausztriába (803.737 q), lengyelből a Németországba (713.228 q) és Dániába (275.707 q) szarvasmarhából az Olaszországba (75.152 darab) és Németországba (20.566 q) irányuló kivitel folytán. A nehézipar különösen gépekből és vasárúkból fokozta kivitelét. Nagyobb csökkenést mutat viszont a buza a nagybritániai, a svajci és ausztriai, a friss hús a németországi kivitel visszaesése miatt, a friss gyümölcs kivitele is jelentősen csökkent.

Műbutor speciális gépi-felszereléssel hullázmásmenetesen állítók elő. Rendeljen nálam, rendelim megelégedése Önnek is jó garancia. **Szabó János** műbutorasztalos. Salgótarján, Fürdő-utca.

A Magyarság érdekes ujtása a hírlapelőfizetés terén.

A kliring-akció lehetővé teszi a teljes előfizetési díj megtakarítását.

A Magyarság minden egyes előfizetője az előfizetési díjnak megfelelő kliring-szelvényt kap az előfizetési díj be-kiadásakor. Ezen kliring-szelvényeket a kliring-akcióban résztvevő cégek bizonyos százalék arányában készpénz helyett fogadják el. Ha tehát a Magyarság előfizetője oly cégnél vásárol, amely a kliring akcióban résztvesz és a szelvényt felhasználja vásárlásainál, akkor a teljes előfizetési díjat visszanyerheti.

De nemcsak a Magyarság előfizetőinek előnyös a kliring-akció, hanem az abban résztvevő cégeknek is, mert a kliring-akcióban való részvételükkel megnyerik vásárlójuknak a Magyarság nagy táborát.

A kliring akció tehát úgy a szereplő cégeknek, mint az előfizetőknek előnyére szolgál és ezért örömmel közöljük, hogy városunkban is csatlakoztak az alábbi cégek ezen akcióhoz.

Börkereskedő
Friedmann Dávid (2 százalék.)
Bátorárúház
"Friedmann batorárúház", csak 30 napon belül fizetésnél (2 százalék.)
Drogéria és fényképezési szaküzlet

Bottos drogéria és fényképezési szaküzlet, Fő-utca 27. (5 százalék.)
Fényképezés
Kindl Gyula, Fő-utca 45. (5 százalék.)
Hentes és mészáros
Ponyi Sándor, Fő-utca, csak 10 pengőn felül vásárlásnál (2 százalék.)
Könyv- és papírkereskedés
Végh Kálmán, könyv- és papírkereskedés, könyvnyomda és könyvkötészet, tankönyvek és szépirodalmi könyvek kivételével (5 százalék.)
Női kalap, fűző szalon
Weiszberger Rózi, Fő-utca 43. (5 százalék.)
Óras és órszerelő, szemüveg és fényképezési cikkek
Spielberger László, Fő-utca 39. (2 százalék.)
Rádió, gramofon, csillár, kerékpár, sportcikkek és villanyfelismerelési vállalat
Szántó Testvérek, Fő-utca 39., csak készpénz-fizetésnél (2 százalék.)
Szobafestő és mázó
Zagyvai Béla, Kassai-sor 6. (5 százalék.)
Szármester
Weinhardt István (3 százalék.)
Ujság
"A Munka" című lap. hirdetésekénél (10 százalék.)
Uri, női divat és cipőárúház
Spielberger József és Fia (2 százalék.)
Vaskereskedő
Kovács Gyula, Fő-utca 47., csak háztartási cikkek után (3 százalék.)
Vendéglő és étterem
Jóvári Mihály, Kassai-sor 11., csak készpénz-fizetésnél (5 százalék.)